

فارسی و نگارش (۲)

۶- (سیرممد علی مرتضوی)

«حرکاتش» نهاد/ متناسب به هم (مسند) / [بود] فعل اسنادی محذوف

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «یکی عرصه» مفعول / گزینه «۳»: «تو» مضاف‌الیه / گزینه «۴»: «پیری» مفعول

(فارسی (۲) - زبان فارسی - ترکیبی)

۷- (مریم شمیرانی)

ویرایش نوشته، مرحله‌ی پس از نوشتن است.

(نگارش (۲) - نگارش - ترکیبی)

۸- (عارفه سادات طباطبایی نژاد)

مفهوم بیت صورت سؤال تلاش برای کسب روزی است؛ در حالی که بیت گزینه «۲» می‌گوید اگر برای به دست آوردن روزی تلاش کنی یا نکنی، خداوند روزی را می‌رساند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: هم مفهوم با بیت صورت سؤال است.

گزینه «۲»: سعی کن از مشکلات به دور باشی.

گزینه «۴»: برای اثرگذاری نصیحت باید به تندی سخن گفت.

(فارسی (۲) - مفهومی - صفحه ۱۵)

۹- (مریم شمیرانی)

مفهوم مشترک گزینه‌های دیگر دل نیستن به جهان ناپایدار است که در گزینه «۱»: با عبارت «سرای سینج» و در گزینه «۲» با «حیات در گذر» و در گزینه «۴» با ترکیب «کهنه رباط» معرفی شده است، اما شاعر در گزینه «۳» خاک درگاه یار را به بهشت ترجیح می‌دهد.

(فارسی (۲) - مشابه مفهومی - صفحه ۳۳)

۱۰- (مریم شمیرانی)

مفهوم مشترک گزینه‌های دیگر «حاسبوا قبل ان تحاسبوا» است در حالی که در گزینه «۲» شاعر برای رهایی از ترس حساب و کتاب روز قیامت، سرمستی را پیشنهاد می‌کند.

(فارسی (۲) - مفهومی - صفحه ۲۳)

۱- (سعید یعقوبی)

خرگه: خرگاه، خیمه به ویژه خیمه بزرگ / خیرخیر: سریع، سراسری / کراهیت: ناپسندی / خطوات: گام‌ها

(فارسی (۲) - لغت - ترکیبی)

۲- (عارفه سادات طباطبایی نژاد)

در گزینه‌های دیگر به ترتیب واژگان «غرض»، «عار» و «محراب» نادرست نوشته شده‌اند.

(فارسی (۲) - املا - صفحه‌های ۱۲ و ۱۴)

۳- (ابراهیم رشایی مقدم)

کنایه‌ها: جان شیرین در باختن - دو دیده را با خون تر کردن - شیرین و تر کردن

پرسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: کنایه: دیده بر چیزی برداختن / جناس همسان: باز (پرنده شکاری)، باز (متضاد بسته)

گزینه «۳»: کنایه: از سر گرفتن چیزی / جناس همسان: داد (فعل)، داد (حق و انصاف)

گزینه «۴»: کنایه: دست دادن چیزی / جناس همسان: جوی (رودخانه)، جوی (فعل)

(فارسی (۲) - آرایه‌های ادبی - صفحه ۱۵)

۴- (سعید یعقوبی)

نیاسوده گشت: فعل مجهول نیست؛ زیرا «آسودن» فعل لازم است.

فعل‌های مجهول در دیگر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: گفته آید (گفته شود)

گزینه «۲»: شد ساخته (ساخته شد)

گزینه «۴»: کشته شد

(فارسی (۲) - زبان فارسی - صفحه ۲۱)

۵- (اعظم نوری نیا)

بی‌یایاب: صفت / آسان: قید / فرزندان: متمم

(فارسی (۲) - زبان فارسی - صفحه ۳۰)

فارسی و نگارش (۲) (شاهد «گواه»)

۱۱-

(کتاب جامع، با تغییر)
 فروغ: روشنی، پرتو/ سیماگون: به رنگ جیوه، جیوه‌ای / اهریمن: شیطان / عاقبت:
 تندرستی، صحت
 (فارسی (۲) - لغت - صفحه‌های ۲۸ تا ۳۰)

۱۲-

(کتاب جامع با تغییر)
 املای «برنخاست» به این شکل درست است.
 (فارسی (۲) - املا - صفحه ۱۷)

۱۳-

(کتاب جامع)
 الف) «دلچسب چون مار می پیچد» و «رخت چون ماه می تابد» تشبیه، «سر پیچیدن» و «رخ تابیدن» کنایه، و جناس بین «مار» و «ماه».
 ب) «اشک چو عناب» تشبیه، «دید» و «دیده» جناس و اغراق در بیان شدت اشک و اندوه.
 ج) «چو کودکان» تشبیه و تشخیص برای «غم یار».
 د) «مردم» نخست یعنی «انسان» و «مردم» دوم یعنی «مردمک» جناس تام دارند.
 «دریا»، «طوفان» و «آب» مراعات نظیر دارند.
 ه) «گلشن» استعاره از «دنیا»ست و این که «هوا خاک بر سر کرده است» تشخیص است.
 (فارسی (۲) - آرایه‌های ادبی - ترکیبی)

۱۴-

(کتاب جامع)
 در بیت صورت سؤال، واژه «دیده» مفعول است: «یقین، دیده‌ی مرد را بیننده کرد».
 گزینه ۱: «اگر دیده (را) از آن نرگس مستانه ببندند، رنج خمار از سر مردم بیرون نمی‌رود ← واژه «دیده» مفعول است.
پرسی سایر گزینه‌ها:
 گزینه ۲: از شنیدن هر بیت، روح به پرواز می‌آید. آتش در سینه می‌افکند و در دیده آب می‌آورد. ← واژه «دیده» متمم است.
 گزینه ۳: از دود ناله چه بگویم که از آسمان گذشت! از خون دیده (چه بگویم) که در رود و جو نمی‌گنجد. ← واژه «دیده» مضاف‌الیه است.
 گزینه ۴: به یاد رخ تو، دیده‌ی غم‌دیده‌ی عشاق بر هر ماه و خورشیدی اگر نگران شد، شده باشد! ← واژه «دیده» نهاد است.
 (فارسی (۲) - زبان فارسی - صفحه ۱۲)

۱۵-

(کتاب جامع)
 «بنای سرکشی»، «... چون اشک»، «سپیل آفت»، «بند ادب»: ۴ تشبیه
پرسی سایر گزینه‌ها:
 گزینه ۱: «باغ سخا»، «باغ سخا را چو فلک تازه کرد»، «مرغ سخن»: ۳ تشبیه
 گزینه ۲: «رسته ... دانه‌ای است» و «ارم افسانه‌ای است»: ۲ تشبیه
 گزینه ۳: «دست علم بود» و «زبان خنجر [بود]»: ۲ تشبیه
 (فارسی (۲) - آرایه‌های ادبی - صفحه ۳۱)

۱۶-

(کتاب جامع)
 مفهوم آیه: خداوند عزیز می‌کند هر کس را که بخواهد و ذلیل می‌کند هر کس را که بخواهد. این مفهوم در گزینه «۳» نیز آمده است که همه کم و زیاد شدن‌ها به دست خداست و اوست که هر کس را بخواهد عزیز یا خوار و زبون می‌کند.
 (فارسی (۲) - مفهوم - صفحه ۱۰)

۱۷-

(کتاب جامع)
 عبارت صورت سؤال به عزت‌نفس و مناعت طبع قاضی بست اشاره دارد که با وجود نیازمندی، هدیه و بخشش سلطان مسعود را از بونصر مشکان می‌گیرد و دوباره آن را باز می‌گرداند و می‌گوید که من به این زرها نیازی ندارم و از حساب روز قیامت می‌ترسم. در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» نیز به مناعت طبع تأکید شده است.
 (فارسی (۲) - مفهوم - صفحه ۲۰)

۱۸-

(کتاب جامع)
 مفهوم مشترک گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴»، بی‌تعلقی و عدم وابستگی به تعلقات دنیا است اما در گزینه «۱» برخلاف گزینه‌های دیگر مفهوم دل‌بستگی به جهان وجود دارد.
 (فارسی (۲) - مفهوم - صفحه ۳۳)

۱۹-

(کتاب جامع)
 در ابیات گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» بر ترک تعلقات و وارستگی انسان از زندگی دنیوی تأکید شده است اما در بیت گزینه «۲» نتیجه عمل و کار بیان شده است.
 (فارسی (۲) - مفهوم - صفحه ۳۳)

۲۰-

(کتاب جامع)
 مفهوم مشترک گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳»: بی‌وفایی دنیا و فلک
 مفهوم گزینه «۴»: اسیر صورت و ظاهر شدن و بی‌خبر ماندن از لذت معانی
 (فارسی (۲) - مفهوم - صفحه ۳۳)

عربی زبان قرآن (۲)

۲۶-

(سعیر معفری، لغت، صفحه‌های ۴، ۸ و ۹)

تشریح دیگر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: غَلَبَ: چیره شد

گزینه «۲»: سَأَقْدَمُ: تقدیم خواهم کرد

گزینه «۴»: جَادَلَ: بحث کن

۲۷-

(سعیر معفری، لغت، صفحه‌های ۱۱ و ۱۵)

ترجمه صورت سؤال: برای اعضای بدن انسان گزینه درست را تعیین کن: کاملاً تن انسان را می‌پوشاند (جلد: پوست) / عضو بویایی (أنف: بینی) / برای خوردن (سن: دندان) / عضوی زیر چشم (خَدَّ: گونه)

ترجمه سایر کلمات: وجه: صورت / قشر: پوست / لسان: زبان

۲۸-

(ولی‌الله نوروزی، قواعد، صفحه ۱۳)

فعل «استغفروا» امر می‌باشد چون حرکت عین‌الفعل آن کسره (ـِ) است و در ضمن با توجه به ضمیر «کم» که دوم شخص جمع مذکر می‌باشد نیز قابل تشخیص است و ترجمه درست آن «طلب آموزش کنید» است.

۲۹-

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، قواعد، صفحه ۱۲)

«حَسَّنْتَ» فعل ماضی از باب «تفعیل» و «حَسَّنَ» فعل امر از باب «تفعیل» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «بُعِثْتُ»: ماضی مجهول است و «أَتَمَّمْتُ» مضارع معلوم است.

گزینه «۳»: «أَتَقَلَّ»: اسم تفضیل است ولی «المیزان» (ترازو) اسم مکان نیست.

گزینه «۴»: «خُلِقُ»: فاعل است، ولی «نفس» مفعول است.

۳۰-

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، قواعد، صفحه‌های ۵، ۶، ۷، ۱۰ و ۱۴)

«أَفْضَلُ» اسم تفضیل و صفت برای «سراویل» است، نه خبر.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «خَيْرٌ» اسم تفضیل و خبر است.

گزینه «۲»: «أَنْفَعُ» اسم تفضیل و خبر است.

گزینه «۳»: «أَرْخَصَ» اسم تفضیل و خبر است.

۲۱-

(مریم آقاییاری، ترجمه، صفحه ۱۱)

«أَرَادَ»: خواست / «الْوَلَدَ الْكَبِيرَ»: پسر بزرگ‌تر / «أَنْ يَسْتَبَّ»: ناسزا بگوید، دشنام بدهد / «الَّذِي»: کسی که / «كَانَ سَبَّ»: دشنام داده بود، ناسزا گفته بود / «أَخَاهُ الْأَصْغَرَ»: برادر کوچکترش / «وَلَكِنَّ»: ولی، امّا / «أَبَاهُ»: پدرش / «لَمْ يَسْمَحْ لَهُ»: به او اجازه نداد

۲۲-

(مریم آقاییاری، ترجمه، ترکیبی)

«الْأَخْضَرَ» به معنی «سبز» و «الْأَزْرَقَ» به معنی «آبی» است که جابه‌جا ترجمه شده‌اند.

۲۳-

(قاله مشیرپناهی، مفهوم، صفحه ۲ و ۳)

ترجمه آیه گزینه «۳»: «و در روی زمین با خودپسندی و تکبر راه نرو.» این آیه با عبارت داده شده که می‌گوید از حد و حدود خودت خارج نشو، ارتباط معنایی ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «و در راه رفتنت میانه‌روی کن.» آیه و عبارت داده شده هر دو به مفهوم اعتدال و میانه‌روی در کارها اشاره دارند.

گزینه «۲»: «و (در سخن گفتنت) از صداقت بکاه.» عبارت داده شده نیز با این آیه ارتباط معنایی دارد و هر دو به این مفهوم اشاره دارند که در سخن گفتن‌هایمان آرام صحبت کنیم و صدایمان را بلند نکنیم.

گزینه «۴»: «و بر آنچه (از مشکلات و سختی‌ها) به تو می‌رسد، شکیبایی کن.» آیه و عبارت داده شده هر دو به این مفهوم اشاره دارند که انسان باید در مقابل سختی‌ها و مشکلات صبور باشد.

۲۴-

(قاله مشیرپناهی، تعریب، صفحه ۲ و ۶)

ترجمه کلمات مهم: «فرزندانمان»: أولادنا / «یاد می‌گرفتند (ماضی استمراری)»: كانوا يتعلمون / «مفید»: النّافعة، السّفيّدة / «از فرومایگان»: عن الأراذل / «دوری می‌کردند (در این‌جا: ماضی استمراری)»: يتبعون

۲۵-

(سعیر معفری، لغت، صفحه ۱۵)

گزینه «۳»: کبوتر / کلاغ / دُم

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: خر / گاو / اسب

گزینه «۲»: مرغابی / مرغ / گنجشک

گزینه «۴»: رویاه / سگ / گریه

دین و زندگی (۲)

۳۱-

(مفهم‌آقاصالح، هدایت الهی، صفحه‌های ۷ و ۸)

دغدغه‌ها و دل‌مشغولی‌های انسان فکور و خردمند مقدس است؛ زیرا نشان‌دهنده‌ی بیداری و هوشیاری انسان و توجه وی به ارزش‌های زندگی و آگاهی از زبانی است که یک زندگی بی‌هدف را تهدید می‌کند.

انسان تا پاسخ این دل‌مشغولی‌ها و دغدغه‌ها را نیابد، آرام نمی‌گیرد (روح او تشنه و بی‌قرار است).

۳۲-

(مفهم‌آقاصالح، هدایت الهی، صفحه‌های ۷، ۱۰ و ۱۱)

چون هر برنامه‌ی دیگری غیر از برنامه‌ی خداوند نمی‌تواند پاسخ درستی به نیازهای برتر بدهد، انسان زبان خواهد کرد و با دست خالی به دیار آخرت خواهد شتافت و در آنجا زبان خود: «إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ» را مشاهده خواهد کرد.

۳۳-

(مفید حسین‌پور، تداوم هدایت، صفحه‌ی ۱۹)

در حقیقت هر پیامبری که مبعوث می‌شد، درباره‌ی توحید، معاد، عدالت، عبادت خداوند و مانند آن سخن می‌گفت اما بیان او در سطح فهم و درک مردم زمان خود بوده است. پیامبر اکرم می‌فرماید: «بَا مَعَاشِرَ الْأَنْبِيَاءِ أَمَرْنَا أَنْ نَكَلِّمَ النَّاسَ عَلَى قَدْرِ عَقْلِهِمْ»

۳۴-

(مفهم‌ضایی‌بقا، تداوم هدایت، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

در عرصه‌ی ایمان، خداوند از انسان می‌خواهد تا با اندیشه در خود و جهان هستی، به ایمان قلبی به «سرای آخرت، پاداش و حسابرسی عادلانه» و «عادلانه بودن نظام هستی» دست یابد. در حیطة عمل نیز، «جامعه‌ای دینی براساس عدالت» بنا نماید.

۳۵-

(مرتضی‌مسنی‌کبیر، تداوم هدایت، صفحه‌ی ۲۳)

قرآن کریم منشأ (خاستگاه) اصلی اختلافات و چند دینی را از ناحیه‌ی آن دسته از رهبران دینی می‌داند که به خاطر حفظ منافع دنیوی (ثروت و قدرت)، پیامبر جدید را انکار می‌کردند و منشأ اصلی اختلاف در ادیان الهی می‌شدند.

۳۶-

(مفهم‌آقاصالح، تداوم هدایت، صفحه‌ی ۲۰)

به‌علت ابتدایی بودن سطح فرهنگ و زندگی اجتماعی و عدم توسعه‌ی کتابت (فنون نوشتاری)، تعلیمات انبیا به تدریج فراموش می‌شد؛ بر این اساس، پیامبران بعدی می‌آمدند و تعلیمات اصیل و صحیح را بار دیگر به مردم ابلاغ می‌کردند.

۳۷-

(یعقوب‌رنجبرزاده، آخرین پیامبر، صفحه‌ی ۳۳)

قرآن کریم می‌فرماید: «وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ» و هر کس که دینی جز اسلام اختیار کند هرگز از او پذیرفته نخواهد شد و در آخرت از زیان‌کاران خواهد بود.

۳۸-

(مفهم‌ضایی‌بقا، آخرین پیامبر، صفحه‌ی ۲۸)

پیامبر اکرم (ص) در اجتماعات مختلف، خود را به‌عنوان آخرین پیامبر الهی معرفی می‌کرد تا پس از ایشان، کسی ادعای پیامبری نکند، یا اگر ادعا کرد، مردم فریب او را نخوردند و بدانند که او پیامبر واقعی نیست.

۳۹-

(مرتضی‌مسنی‌کبیر، آخرین پیامبر، صفحه‌ی ۳۴)

کسانی که به آمدن پیامبر جدید آگاه نشوند، نزد خداوند عذر دارند و اگر مطابق دین خود عمل کرده باشند پاداش خود را می‌گیرند و همچنین کسانی که دست به تحقیق و جست‌وجو بزنند، اما نتوانند به حقایق دین جدید پی ببرند، عذرشان نزد خداوند پذیرفته است و مورد مؤاخذه قرار نمی‌گیرند.

۴۰-

(مفهم‌ضاه‌فرهنگیان، آخرین پیامبر، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

خداوند در آیه‌ی ۱۳۶ سوره‌ی بقره محتوای دعوت همه‌ی پیامبران را یکی بیان می‌کند و می‌فرماید: «تفاوتی قائل نمی‌شویم بین هیچ یک از آن‌ها و ما به او اسلام آوردیم.» در حقیقت این آیه مبین این مطلب است که محتوای اصلی دعوت پیامبران یکسان بوده است و همه‌ی آنان آورنده‌ی یک دین بوده‌اند.

زبان انگلیسی (۲)

۴۱-

(امید فویم‌لی)

ترجمه‌ی جمله: «نویسنده‌ی معروفی بودن به هدر دادن هزاران ورقه‌ی کاغذ نیاز ندارد و هرگز لزومی ندارد هنگامی که سایر افراد خانواده‌تان خواب هستند، چندین فنجان قهوه بنوشید.»

تکنه‌ی مهم درسی:

چون در این‌جا تعداد زیاد را می‌خواهیم بیان کنیم از صفت "hundreds" به معنای «خیلی زیاد» استفاده می‌کنیم. هم‌چنین "s" جمع به کلمه "paper" که غیرقابل شمارش است، نمی‌چسبند. کلمه "cup" واژه‌ی شمارشی مناسب برای "coffee" است.

(گرامر)

۴۲-

(سپهر برومنرپور)

ترجمه‌ی جمله: «چند ساعت تا قبل از این‌که امتحان آغاز شود، [فرصت] داریم، پس زمان کافی وجود دارد. اگر سؤالات زیادی داشته باشیم، می‌توانیم از دیوید بخواهیم که به ما کمک کند.»

تکنه‌ی مهم درسی:

"a few" و "few" همراه با اسم قابل شمارش "hour" به کار می‌روند. با توجه به مثبت بودن مفهوم جمله (کافی بودن زمان) از "a few" استفاده می‌کنیم. هم‌چنین، همراه با اسم قابل شمارش "question" از "many" استفاده می‌شود.

(گرامر)

۴۳-

(سپهر برومنرپور)

ترجمه‌ی جمله: «یک کارت حافظه‌ی کوچک می‌تواند اطلاعات زیادی را نگه دارد، حتی اگر ظرفیت بالایی نداشته باشد.»

تکنه‌ی مهم درسی:

"little" (کوچک) در این‌جا به‌عنوان صفت به کار رفته و بحث مقدار مطرح نیست. "a lot" قید است و نمی‌تواند پیش از اسم قرار گیرد.

(گرامر)

۴۴-

(مهرتزه مرآتی)

ترجمه‌ی جمله: «محیط‌های کاری که در آن‌ها سر و صدای زیاد مداوم است، می‌تواند برای کارمندان خطرناک باشد. علاوه بر صرفاً آزاردهنده بودن، قابل توجه‌ترین تأثیر جسمی آلودگی صوتی، صدمه به شنوایی است.»

(۱) مناسب - جسمی	(۲) مناسب - محبوب
(۳) مداوم - آشنا	(۴) مداوم - جسمی

(واژگان)

۴۵-

(پرهام نکوطلبان)

ترجمه‌ی جمله: «من دیروز سرما خوردم، بنابراین دکتر از من خواست که از خوردن غذاهای آماده (فست فود) دوری کنم و دارویم را به‌طور منظم مصرف کنم.»

(۱) خاموش کردن
(۲) از زمین برخاستن هواپیما
(۳) دوری کردن
(۴) پیاده شدن

(واژگان)

۴۶-

(امیر فویم‌لی)

ترجمه‌ی جمله: «محققان و مورخان عقیده دارند که لاتین رایج‌ترین زبان در گذشته بوده است، اما در قرون اخیر چون آن متکلمان بومی‌اش را از دست داده، می‌توانیم آن را یک زبان مرده بنامیم.»

(۱) تغییر دادن - در حال مردن
(۲) از دست دادن - مرده
(۳) تغییر دادن - ناشنوا
(۴) از دست دادن - مهلک

(واژگان)

۴۷-

(پرهام نکوطلبان)

ترجمه‌ی جمله: «به غیر از زمین‌داران ثروتمندتر که فرانسوی را روان صحبت می‌کنند و فرزندان خودشان را برای تحصیلات به فرانسه می‌فرستند، آن‌ها (بقیه‌ی مردم) از گویش کاتالونیایی زبان اسپانیایی استفاده می‌کنند.»

(۱) اشتباهاً
(۲) قطعاً
(۳) روان، به روانی
(۴) بی‌دقتی

(واژگان)

۴۸-

(امیر فویم‌لی)

ترجمه‌ی جمله: «به‌عنوان استاد دانشگاه، موقعیت‌های متفاوتی را تجربه کرده‌ام. دفعه‌ی قبل، یکی از بدترین دانشجویانم به‌عنوان مصاحبه‌گر دانشگاه ما معرفی شده بود، چون اتاق عمویش در دانشکده میزبان جلسه بود.»

(۱) میزبان
(۲) شرکت‌کننده
(۳) مترجم
(۴) ارتباط‌گر، مکاتب

(واژگان)

۴۹-

(هسین سالاریان)

- (۱) زبان بدن
(۲) زبان مادری
(۳) زبان زنده
(۴) زبان اشاره

(کلوز تست)

۵۰-

(فسین سالاریان)

۱) از نظر ذهنی

۲) افزون بر این

۳) از نظر فرهنگی

۴) تقریباً

(کلوز تست)

۵۱-

(فسین سالاریان)

۱) مورد مطلوب

۲) علاقه

۳) عقیده، باور

۴) مهارت

(کلوز تست)

۵۲-

(فسین سالاریان)

نکته مهم درسی:

چون بعد از نقطه‌چین اسم قابل شمارش جمع آمده است، بنابراین گزینه‌های «۲» و «۴» رد می‌شوند. از طرفی گزینه «۳» ساختار غلطی دارد و مفهوم جمله منفی می‌باشد، پس رد می‌شود. با توجه به مفهوم جمله گزینه «۱» را انتخاب می‌کنیم که از «very» برای تأکید استفاده شده است (بسیار اندک و قابل اغماض).

(کلوز تست)

۵۳-

(علی عاشوری)

ترجمه جمله: «برج لندن از قرن سیزدهم «برج سفید» نامیده شد.»

(درک مطلب)

۵۴-

(علی عاشوری)

ترجمه جمله: «کسانی که علیه شاه یا ملکه مرتکب جرم می‌شدند سرشان بریده می‌شد.»

(درک مطلب)

۵۵-

(علی عاشوری)

ترجمه جمله: «کلمه خط کشیده شده «collapse» (فرو ریختن) در پاراگراف «۲» از نظر

معنی به «fall down» نزدیک‌ترین است.»

(درک مطلب)

۵۶-

(علی عاشوری)

ترجمه جمله: «همه جملات زیر درباره متن درست می‌باشد، به جز این که برج همیشه به‌عنوان یک کاخ که پادشاهان و ملکه‌ها در آن در امنیت زندگی می‌کردند، استفاده شده است.»

(درک مطلب)

۵۷-

(سپهر برومنپور)

ترجمه جمله: «کلمه خط کشیده شده «it» در پاراگراف «۲» به «مقدار پول خرج شده برای لباس‌های جدید» اشاره دارد.»

(درک مطلب)

۵۸-

(سپهر برومنپور)

ترجمه جمله: «کلمه خط کشیده شده «donate» (هدا کردن) در پاراگراف «۳» از لحاظ معنایی به «give» نزدیک‌ترین است.»

(درک مطلب)

۵۹-

(سپهر برومنپور)

ترجمه جمله: «کدام یک از موارد زیر از متن برداشت می‌شود؟»

«بعضی از مردم مخالف ایده مصرف‌گرایی هستند.»

(درک مطلب)

۶۰-

(سپهر برومنپور)

ترجمه جمله: «پاراگراف بلافاصله بعد از این متن به احتمال زیاد از چه چیز صحبت می‌کند؟»

«برخی دیگر از فعالیت‌های گروه‌های «هیچ چیز نخر»»

(درک مطلب)

ریاضی و آمار (۲)

۶۶- (مفهم بفرمایی، صفحه ۲ تا ۷)

با توجه به جدول ارزش گزاره‌ها داریم:

p	q	~ q	p ⇒ ~ q	(p ⇒ ~ q) ⇒ q
T	T	F	F	T
T	F	T	T	F
F	T	F	T	T
F	F	T	T	F

همان‌طور که از جدول مشاهده می‌شود، هم‌ارزی زیر برقرار است.

$$(p \Rightarrow \sim q) \Rightarrow q \equiv q$$

۶۷- (عمید زریں‌کفش، صفحه ۲ تا ۷)

در حالت کلی با رسم جدول ارزش گزاره‌ها داریم:

p	q	p ∧ q	p ∨ q	(p ∧ q) ⇒ q	(p ∨ q) ⇒ q
T	T	T	T	T	T
T	F	F	T	T	F
F	T	F	T	T	T
F	F	F	F	T	T

p ⇒ q	(p ⇒ q) ∨ q	(p ⇒ q) ∧ p
T	T	T
F	F	F
T	T	F
T	T	F

تنها ارزش گزاره‌ی گزینه «۱» به‌ازای تمامی حالات همواره درست است و به ارزش p و q بستگی ندارد.

۶۸- (عمید زریں‌کفش، صفحه ۸ و ۹)

گزاره‌ی دو شرطی زمانی دارای ارزش درست است که هر دو گزاره‌ی ساده‌ی تشکیل دهنده آن هم ارزش باشند، یعنی هر دو درست و یا هر دو نادرست باشند. حال به بررسی ارزش تک‌تک گزینه‌ها می‌پردازیم:

۱) اگر دو عدد فرد باشند مجموع آنها زوج است گزاره‌ی درست است ولی عکس آن یعنی اگر مجموع دو عدد زوج باشد دو عدد فرد می‌باشند، نادرست است. زیرا آن دو عدد می‌توانند زوج نیز باشند پس این گزاره‌ی دو شرطی نادرست است.

$$(۲) \quad \underbrace{\text{۳ عددی اول است}}_T \text{ و } \underbrace{\text{۱۱ عددی مرکب باشد}}_T$$

۳) مربع هر عدد حقیقی مثبت یا صفر است اگر و تنها اگر عدد حقیقی مثبت یا صفر باشد. مربع هر عدد حقیقی همواره مثبت یا صفر است در حالی‌که عدد حقیقی خود می‌تواند مثبت یا منفی و یا صفر باشد، پس این گزاره نادرست است.
۴) یک چهارضلعی لوزی است اگر و تنها اگر هر چهار ضلع آن مساوی باشند این گزاره صحیح می‌باشد، نه اینکه اضلاع روبروی آن مساوی باشند.

مبحث: گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها

(اسماعیل زارع، صفحه ۲ تا ۶)

۶۱-

$$\underbrace{۲ \text{ عددی فرد است}}_F \text{ یا } \underbrace{۴ \text{ عددی اول است}}_F$$

۶۲- (امیر زراندوز، صفحه ۲ تا ۶)

از نادرستی گزاره $(\sim p \vee q)$ نتیجه می‌گیریم که $\sim p$ و q هر دو نادرست هستند، لذا p درست است:

$$\text{الف) } (p \wedge \sim q) \equiv (T \wedge T) \equiv T$$

$$\text{ب) } \sim(\sim q \vee p) \equiv \sim(T \vee T) \equiv \sim T \equiv F$$

$$\text{پ) } [(p \vee q) \wedge r] \equiv [(\underbrace{T \vee F}_T) \wedge r] \equiv r$$

$$\text{ت) } [(p \wedge q) \vee r] \equiv [(\underbrace{T \wedge F}_F) \vee r] \equiv r$$

۶۳- (امیر زراندوز، صفحه ۲ تا ۷)

می‌دانیم ارزش $\sim p$ درست است و ارزش $\sim p \Rightarrow (q \vee r)$ نادرست می‌باشد، لذا ارزش $q \vee r$ حتماً باید نادرست باشد، پس q و r هر دو نادرست هستند.

$$\sim[(p \Rightarrow q) \Rightarrow r] \equiv \sim[(\underbrace{F \Rightarrow F}_T) \Rightarrow F] \equiv \sim F \equiv T$$

$$(q \Rightarrow r) \wedge p \equiv (\underbrace{F \Rightarrow F}_T) \wedge F \equiv T \wedge F \equiv F$$

۶۴- (اسماعیل زارع، صفحه ۲ تا ۷)

p	q	p ∨ q	p ∧ (p ∨ q)	(p ∧ (p ∨ q)) ⇒ p	~ p	~ p ∨ p
T	T	T	T	T	F	T
T	F	T	T	T	F	T
F	T	T	F	T	T	T
F	F	F	F	T	T	T

با استفاده از جدول ارزش گزاره ثابت می‌شود که: $p \wedge (p \vee q) \equiv p$ در این صورت داریم:

$$(p \wedge (p \vee q)) \Rightarrow p \equiv p \Rightarrow p \equiv \sim p \vee p$$

دقت کنید که هم‌ارز گزاره‌ی شرطی $p \Rightarrow q \equiv \sim p \vee q$ می‌باشد.

۶۵- (اسماعیل زارع، صفحه ۲ تا ۱۱)

با توجه به تمرین صفحه ۱۱ کتاب درسی قسمت (ب) و با استفاده از جدول ارزش گزاره‌ها ثابت می‌شود که:

$$p \wedge (q \vee r) \equiv (p \wedge q) \vee (p \wedge r)$$

۷۴- (کتاب آبی، صفحه ۶ تا ۱۱ کتاب درسی)

عکس نقیض گزاره‌ی شرطی $p \Rightarrow q$ به صورت $\sim q \Rightarrow \sim p$ می‌باشد پس برای بیان عکس نقیض گزاره‌ی شرطی صورت سؤال داریم:
اگر مربع عدد فرد b ، عددی زوج باشد، در این صورت a عددی گنگ و گویا نیست.
دقت کنید که گزینه «۲» عکس گزاره‌ی شرطی می‌باشد.

۷۵- (کتاب آبی، صفحه ۲ تا ۱۱ کتاب درسی)

روش اول: با توجه به جدول ارزش گزاره‌ها داریم:

p	q	r	$p \wedge q$	$(p \wedge q) \Rightarrow r$
د	د	د	د	د
د	د	ن	د	ن
د	ن	د	ن	د
د	ن	ن	ن	د
ن	د	د	ن	د
ن	د	ن	ن	د
ن	ن	د	ن	د
ن	ن	ن	ن	د

$q \Rightarrow r$	$p \Rightarrow (q \Rightarrow r)$	$p \Rightarrow r$	$q \wedge (p \Rightarrow r)$
د	د	د	د
ن	ن	ن	ن
د	د	د	ن
د	د	ن	ن
د	د	د	د
ن	د	د	د
د	د	د	ن
د	د	د	ن

$q \wedge r$	$p \Rightarrow (q \wedge r)$	$q \vee r$	$p \Rightarrow (q \vee r)$
د	د	د	د
ن	ن	د	د
ن	ن	د	د
ن	ن	ن	ن
د	د	د	د
ن	د	د	د
ن	د	د	د
ن	د	ن	د

با توجه به جدول، هم ارز گزاره‌ی $(p \wedge q) \Rightarrow r$ به صورت $p \Rightarrow (q \Rightarrow r)$ است.
روش دوم: با استفاده از هم‌ارزی گزاره‌ی شرطی $p \Rightarrow q$ به صورت $\sim (p \vee q)$ ، داریم:
 $(p \wedge q) \Rightarrow r \equiv \sim (p \wedge q) \vee r$

حال با استفاده از قانون دمورگان داریم:

$$\sim (p \wedge q) \vee r \equiv \sim p \vee \sim q \vee r \equiv \sim p \vee (\sim q \vee r)$$

حال از عکس نکته گفته شده در اول راه حل استفاده می‌کنیم:

$$\sim q \vee r \equiv q \Rightarrow r$$

$$\sim p \vee (\sim q \vee r) \equiv \sim p \vee (q \Rightarrow r) \equiv p \Rightarrow (q \Rightarrow r)$$

۶۹-

(معمربصیرایی، صفحه ۲ تا ۱۱)

چون $p \equiv T$ و $q \equiv F$ و r گزاره‌ای دلخواه می‌باشد، به بررسی ارزش تک تک گزینه‌ها می‌پردازیم:

$$۱) (r \Leftrightarrow q) \Rightarrow (\sim p \wedge q) \equiv (r \Leftrightarrow F) \Rightarrow (\sim T \wedge F) \equiv r$$

به ارزش r بستگی دارد

$$۲) (\sim p \vee q) \Leftrightarrow (q \Rightarrow r) \equiv (\sim T \vee F) \Leftrightarrow (F \Rightarrow r) \equiv F \Leftrightarrow T \equiv F$$

T به انتهای مقدم

$$۳) [(p \Rightarrow q) \wedge (p \Rightarrow \sim q)] \Leftrightarrow \sim p \equiv [(T \Rightarrow F) \wedge (T \Rightarrow \sim F)] \Leftrightarrow \sim T$$

F

$$\equiv F \Leftrightarrow F \equiv T$$

$$۴) (p \Leftrightarrow q) \Leftrightarrow (r \wedge q) \equiv (T \Leftrightarrow F) \Leftrightarrow (r \wedge F) \equiv F \Leftrightarrow F \equiv T$$

۷۰- (شقایق راهبریان، صفحه ۲ تا ۱۱)

۱) با استفاده از جدول ارزش گزاره‌ها ثابت می‌شود که $p \Rightarrow q \equiv \sim q \Rightarrow \sim p$

۲) طبق قوانین دمورگان داریم: $\sim (p \vee q) \equiv \sim p \wedge \sim q$

۳) با استفاده از جدول ارزش گزاره‌ها ثابت می‌شود که:

$$\sim (p \Leftrightarrow q) \equiv \sim p \Leftrightarrow q \equiv p \Leftrightarrow \sim q$$

۴) طبق قوانین دمورگان داریم:

$$\sim (p \wedge q) \equiv \sim p \vee \sim q$$

ریاضی و آمار (۲) (شاهد «گواه»)

مبحث: گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها

۷۱-

(کتاب آبی، صفحه ۲ تا ۵ کتاب درسی)

برای آن که $q \wedge p$ درست باشد، باید هر دو q و p هر دو درست باشند. بنابراین در جاهای خالی باید به ترتیب عبارتهای کوچک‌تر و بزرگ‌تر قرار داده شوند.

۷۲-

(کتاب آبی، صفحه ۲ تا ۶ کتاب درسی)

با توجه به جدول ارزش گزاره‌ها، ارزش همه گزینه‌ها را به دست می‌آوریم:

p	q	r	$\sim p$	$\sim r$
د	د	ن	ن	د
د	ن	ن	ن	د
ن	د	ن	د	د
ن	ن	ن	د	د

$(q \wedge \sim r) \vee p$	$(\sim p \vee q) \wedge (\sim r)$	$(p \wedge q) \wedge (\sim r)$	$(\sim p \wedge q) \vee r$
د	د	د	ن
د	ن	ن	ن
د	د	ن	د
ن	د	ن	ن

پس با توجه به جدول گزینه «۲» درست است.

۷۳-

(کتاب آبی، صفحه ۶ و ۷ کتاب درسی)

وقتی که ارزش مقدم گزاره‌ی شرطی یعنی p ، نادرست باشد، همواره « $p \Rightarrow q$ » دارای ارزش درست بوده و درست یا نادرست بودن q تأثیری در ارزش گزاره‌ی شرطی ندارد. در این حالت می‌گوییم که گزاره‌ی شرطی به انتهای مقدم درست است.

۷۶-

(کتاب آبی، صفحه ۲ تا ۱۱ کتاب درسی)

با توجه به جدول ارزش گزاره‌ها داریم:

p	q	~p	~q	p ⇒ ~q
د	د	ن	ن	ن
د	ن	ن	د	د
ن	د	د	ن	د
ن	ن	د	د	د

~p ∧ q	(p ⇒ ~q) ∨ (~p ∧ q)
ن	ن
ن	د
د	د
ن	د

طبق جدول بالا ارزش گزاره مرکب $(p ⇒ ~q) ∨ (~p ∧ q)$ زمانی نادرست است که ارزش هر دو گزاره p و q درست باشد.

۷۷-

(کتاب آبی، صفحه ۲ تا ۷ کتاب درسی)

گفته شده $p ∧ (~q ∨ r)$ درست است، پس هم p درست است و هم $(~q ∨ r)$ برای آن که $(~q ∨ r)$ درست باشد، ۳ حالت رخ می‌دهد:

$$1 \quad \underbrace{F}_{T} \Rightarrow F \equiv T \quad \text{حالت ۱}$$

$$2 \quad \underbrace{F}_{T} \Rightarrow T \equiv T \quad \text{حالت ۲}$$

$$3 \quad \underbrace{F}_{T} \Rightarrow F \equiv T \quad \text{حالت ۳}$$

پس گزاره حاصل، همیشه درست است.

۷۸-

(کتاب آبی، صفحه ۶ تا ۱۱ کتاب درسی)

گزاره دو شرطی $p \Leftrightarrow q$ زمانی دارای ارزش نادرست است که دو گزاره p و q هم‌ارزش نباشند.

حال به بررسی تک‌تک موارد می‌پردازیم:

الف) اگر $۴^۲ = ۸$ آنگاه ۵ اول است. در این گزاره مقدم نادرست و تالی درست است، پس ارزش گزاره شرطی درست است.

ب) اگر $۳ < ۵$ آنگاه ۱۷ فرد است. در این گزاره مقدم درست و تالی نیز درست است، پس ارزش گزاره شرطی درست است.

پ) اگر $۳ \in Z$ آنگاه ۸ فرد است. در این گزاره مقدم درست ولی تالی نادرست است، پس ارزش گزاره شرطی نادرست است.

ت) اگر $۲^۳ = ۳^۲$ آنگاه $۲ < ۱$ است. در این گزاره مقدم و تالی هر دو نادرست هستند، پس ارزش گزاره شرطی درست است.

که با توجه به گزینه‌ها، ترکیب دو شرطی دو گزاره (ب) و (پ) دارای ارزش نادرست است.

۷۹-

(کتاب آبی، صفحه ۸ و ۹ کتاب درسی)

نقیض گزاره دو شرطی $p \Leftrightarrow q$ می‌تواند به صورت $p \Leftrightarrow \sim q$ و یا $\sim p \Leftrightarrow q$ باشد.

۸۰-

(کتاب آبی، صفحه ۲ تا ۱۱ کتاب درسی)

گفته شده $(p \Rightarrow q) \Leftrightarrow q$ درست است پس q و $(p \Rightarrow q)$ هم‌ارزش‌اند. از طرفی طبق فرض، ارزش q نادرست است پس ارزش $(p \Rightarrow q)$ هم نادرست است. برای نادرست بودن $(p \Rightarrow q)$ لازم است که ارزش p درست و ارزش q نادرست باشد، پس در کل نتیجه می‌گیریم که ارزش p درست و ارزش q نادرست است. لذا:

$$(\sim p \wedge \sim s) \Rightarrow (p \vee r) \equiv (\sim T \wedge \sim s) \Rightarrow (T \vee r)$$

$$\equiv \underbrace{(F \wedge \sim s)}_F \Rightarrow \underbrace{(T \vee r)}_T \equiv T$$

علوم و فنون ادبی (۷)

۸۱-

(اعظم نوری‌نیا، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه ۱۳ و ۱۴)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در قرن هفتم، قالب مثنوی میدان فراخی برای ظهور عاطفه، اخلاق و عرفان پدید آورد.

گزینه «۲»: در این دوره، قالب‌های جدیدی در شعر و نثر پدید آمد.

گزینه «۳»: مکاتیب، مجموعه نامه‌های مولانا به قلم خود اوست.

۸۲-

(اعظم نوری‌نیا، پایه‌های آوایی، صفحه ۲۲)

بیت «ب»، سه پایه آوایی و بیت «ت» چهار پایه آوایی دارد.

بیت «ب»:

مَ سَل ما نان	دِ لی دارم	جِ رَا خَت
---------------	------------	------------

بیت «ت»:

ت در دی	نَ دا ری	کِ در دت	مَ باد
---------	----------	----------	--------

تعداد پایه‌های آوایی در سایر ابیات:

گزینه «۱»: ابیات «الف» و «ب» هر یک چهار پایه آوایی دارند.

گزینه «۲»: ابیات «پ» و «ب» هر یک سه پایه آوایی دارند.

گزینه «۴»: ابیات «الف» و «ت» هر یک چهار پایه آوایی دارند.

۸۳-

(هژبر رحیمی، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه ۱۵، ۱۷ و ۱۹)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: سلمان ساوجی در سرودن غزل به سعدی و مولوی توجه داشت.

گزینه «۳»: عراقی در کتاب لمعات، سیر و سلوک عارفانه را در قالب نظم و نثر بیان کرده است.

گزینه «۴»: دیوان شعر شاه نعمت‌الله ولی، مضامین عرفانی دارد.

۸۴-

(هژبر رحیمی، تشبیه، صفحه ۲۹)

«زنگ انده» و «گوهر عمر»: تشبیه فشرده اضافی

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ابروی همچون هلال ← مشبه: ابرو / مشبه‌به: هلال / ادات تشبیه: همچون

گزینه «۲»: این کوزه جو من عاشق زاری بوده است ← مشبه: این کوزه / مشبه‌به:

من / وجه‌شبه: عاشق زار بودن / ادات تشبیه: جو

گزینه «۴»: قانع به یک استخوان چو کرکس بودن ← مشبه: محذوف / مشبه‌به:

کرکس / وجه‌شبه: قانع بودن / ادات تشبیه: چو

تاریخ (۲)

۸۵-

(مانتره‌سارادت شاهمراری، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، ترکیبی)

الف) مولوی از شاخص‌ترین شاعران عارف است که در دو محور اندیشه و احساس آثار جاودانه‌ای پدید آورد.

ب) عطاملک جوینی، نثرنویسی است که از نوجوانی به کارهای دیوانی پرداخت و با کسب اطلاعات فراوان از تاریخ مغولان کتابی در رابطه با ظهور چنگیز، احوال و فتوحات او و تاریخ خوارزمشاهیان تألیف کرد.

پ) حافظ با تلفیق عشق و عرفان، غزل فارسی را به کمال رسانید.

ت) دولت‌شاه سمرقندی نویسنده کتابی است که شرح احوال بیش از صد تن از شاعران ایرانی از آغاز تا زمان مؤلف است.

۸۶-

(مانتره‌سارادت شاهمراری، تشبیه، صفحه ۲۹ و ۳۰)

تشبیهات فشرده اضافی: فرعون تخیل - گل بوسه زخم‌ها - باده مهر - تازیانه هشتاد زخم - باغ بینش

تشبیهات فشرده غیراضافی: تو آن بلندترین هرم هستی - من آن کوچک‌ترین مور هستم - پیشانی بلند تو کتاب خداوند است - تنت را دشت شقایق کرده بود.

۸۷-

(سمیه قان‌بیلی، پایه‌های آوایی، صفحه ۲۳)

با توجه به وزن پایه‌های آوایی ابیات، کلمات گزینه «۲» از نظر پایه‌های آوایی با پایه‌های آوایی دو بیت صورت سؤال هماهنگ نیست.

۸۸-

(هزبر رحیمی، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه ۱۴ و ۱۸)

الف) کتاب‌های «مرصادالعباد» و «طبقات ناصری» تحت‌گرایش ساده‌نویسی و کتاب‌های «تاریخ و صاف» و «تاریخ جهانگشای جوینی» تحت‌گرایش پیچیده‌نویسی نوشته شده‌اند.

ب) تحفه‌الاحرار به تقلید از نظامی و نفحات‌الانسیس به تقلید از تذکرةالاولیای عطار نیشابوری نوشته شده است.

۸۹-

(سمیه قان‌بیلی، تشبیه، صفحه ۲۹)

تشبیه‌های گسترده:

سودای تو چون آب حیوان است

مشبه ادات مشبه‌به

سخن چون بی‌خودان هر دم پریشان می‌رود

مشبه ادات مشبه‌به وجه‌شبه

تشبیه فشرده غیراضافی:

جان خُم خسروان است

مشبه مشبه‌به

۹۰-

(اعظم نوری‌نیا، پایه‌های آوایی، ترکیبی)

با توجه به ارزش وزنی پایه‌های آوایی بیت صورت سؤال، پایه آوایی گزینه «۴» نمی‌تواند در جای خالی قرار گیرد.

بگ‌دا ر تا	جان می‌دهد	بدگوی نا	فرجام را
-U--	-U--	-U--	-U--

۹۱-

(بهرروز یبسی، منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه ۷ و ۸)

الف) کتاب فتوحات شاهی از امینی هروی درباره شاه اسماعیل صفوی است.

ب و پ) به مانند کتاب عجائب المقدور فی نوائب تیمور به شیوه تک‌نگاری نوشته شده است.

ت) به مانند کتاب شاه اسماعیل نامه درباره شاه اسماعیل صفوی می‌باشد.

۹۲-

(بهرروز یبسی، منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه ۳ و ۴)

تصویر داده شده ظرف سفالی دوره آل‌بویه است و کتاب التاجی فی اخبار الدرلة الدیلمیه از ابواسحاق صابی مربوط به این دوره (در تاریخ آل‌بویه) است که به سبک تاریخ‌های سلسله‌های نگارش شده است.

۹۳-

(مبیه ممبیه، منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه‌های ۷، ۱۱ و ۱۲)

متن (۱): قسمتی از متن کتاب «عجائب المقدور فی نوائب تیمور» ابن‌عرب‌شاه درباره کشتار مردم اصفهان به دست تیمور است. این کتاب به شیوه تک‌نگاری نگارش شده و به تاریخ زندگی فرمانروا به صورت متمرکز و ویژه به فرمان خودش می‌پردازد.

متن (۲): از کتاب سیاست‌نامه خواجه نظام‌الملک توسی، وزیر مقتدر عصر سلجوقی است و به همین دلیل از برجسته‌ترین آثار محسوب می‌شود.

۹۴-

(آزاره میرزائی، اسلام در مکه، صفحه ۲۱ تا ۲۳ و ۲۷)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) پیامبر اکرم سه سال پس از بعثت، به فرمان خداوند دعوت خود را آشکار کرد.

ب) قحطانیان به قحطان، نواده سام، پسر حضرت نوح (ع)، منسوب هستند.

ت) هم‌زمان با ظهور اسلام، بیش‌تر ساکنان شبه‌جزیره عربستان، به‌ویژه اهالی شهر مکه، بت‌پرست بودند.

۹۵-

(بهرروز یبسی، توکیبی، صفحه ۱۰ و ۱۴)

کتاب صورۃ‌الارض اثر ابن‌حوقل در قرن چهارم، از جمله نوشته‌های جغرافیایی محسوب می‌گردد. در مرحله سنجش اعتبار و نقد راوی، تعیین فاصله زمانی و مکانی بین راوی و خبر یکی از کارهای مورخان در نقد روایت‌کننده است.

جغرافیا (۲)

۹۶-

(آزاره میرزائی، اسلام در مکه، صفحه ۲۵ و ۲۸)

ترتیب وقایع در هریک از موارد داده شده به این صورت است:

- الف) شرکت در جنگ فجار ← شرکت در پیمان حلف‌الفضول ← نصب حجرالاسود
 ب) محاصره اقتصادی در شعب ابی‌طالب ← وفات حضرت خدیجه و ابوطالب ← پیمان عقبه اول
 پ) آغاز دعوت عمومی ← هجرت عده‌ای از مسلمان به حبشه ← مسلمان شدن عده‌ای از مردم یثرب

۹۷-

(آزاره میرزائی، اسلام در مکه، صفحه ۲۱ و ۲۳)

- الف) مطالعات مورخان و کاوش‌های باستان‌شناسان در سده‌های ۱۹ و ۲۰ م. نشان می‌دهد که پیش از میلاد حضرت عیسی (ع)، فرهنگ و تمدن مهمی در سرزمین یمن وجود داشته است.
 ب) قبایل عرب شمالی را عدنانیان می‌نامند.
 پ) تعصب قبیله‌ای، نقش زیادی در بروز جنگ و خونریزی‌های پی‌درپی در شبه جزیره عربستان داشت.
 ت) در آستانه ظهور اسلام، برخی از یهودیان ساکن یثرب و معدودی از مسیحیان مستقر در نجران بودند.

۹۸-

(بیهی مبینی، روش پژوهش در تاریخ، صفحه ۱۷ و ۱۸)

تشریح عبارت‌های نادرست:

- الف) در تاریخ‌نگاری ترکیبی، مورخ ناچار به گزینش و انتخاب است و امکان دارد برخی از جنبه‌های خبر از چشم او دور بماند.
 پ) در روش موضوعی، یک موضوع خاص محور تاریخ‌نگاری قرار می‌گیرد؛ مانند تاریخ شعرا یا جنگ‌ها.

۹۹-

(معهومه حسینی صفا، روش پژوهش در تاریخ، صفحه ۱۵ تا ۱۷)

- مورخانی مانند یعقوبی، مقدسی، ابن‌مسکویه، بیهقی و ابن‌اسفندیار، عدم مطابقت یک روایت تاریخی با عقل را، دلیلی بر بطلان و نادرستی آن می‌دانستند.
 امروزه بهره‌برداری از دستاوردهای مطالعات بین‌رشته‌ای در جهان، رو به افزایش است. (اعتبارسنجی به کمک دستاوردهای سایر علوم انسانی)

۱۰۰-

(هژبر ریمینی، روش پژوهش در تاریخ، صفحه‌های ۱۴، ۱۵، ۱۷ و ۱۸)

تشریح گزینه‌های دیگر:

- گزینه «۱»: از مشهورترین چهره‌های تاریخ‌نگاری ترکیبی می‌توان به بلاذری (قرن سوم هجری) صاحب کتاب فتوح البلدان و دینوری نویسنده کتاب اخبار الطوال اشاره کرد.
 گزینه «۳»: مروج‌الذهب و معادن الجوهر، نوشته علی‌بن‌حسین مسعودی از انواع تاریخ‌نگاری براساس موضوع محوری است.
 گزینه «۴»: مقدسی و ابن‌مسکویه، برای بررسی درستی و یا نادرستی برخی از اخبار و گزارش‌های تاریخی به بررسی مطابقت و یا عدم مطابقت آن با عقل اعتقاد داشتند.

۱۰۱-

(ممدابراهیم علی‌نژاد، معنا و مفهوم ناحیه، صفحه ۸ و ۹)

بیشترین پراکندگی زبانی در کشور سوئیس مربوط به زبان آلمانی و کم‌ترین پراکندگی ادیان در هند مربوط به دین بودایی می‌باشد. نواحی صنعتی «بوهمیا» و «رور» از نواحی صنعتی کشورهای چک و آلمان می‌باشند.

۱۰۲-

(آزاره میرزائی، نواحی آب و هوایی، صفحه ۲۱ و ۲۲)

الف) ویژگی‌های آب و هوایی متفاوت موجب می‌شود که بخش‌های مختلف سیاره زمین با یکدیگر تفاوت داشته باشند و نواحی آب و هوایی به وجود بیایند.
 ب) بیش‌ترین تغییرات آب و هوایی در لایه زیرین هواکره یعنی وردسپهر (تروپوسفر) به‌وجود می‌آید.
 پ) گاز نیتروژن با ۷۸٪ بیش‌ترین حجم اتمسفر (هواکره) را تشکیل می‌دهد.

۱۰۳-

(ممدابراهیم علی‌نژاد، انسان و ناحیه، صفحه ۱۱۳)

تشریح عبارت نادرست:

ت) هر ناحیه کره زمین با دیگر نواحی مبادلات اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی دارد. نواحی بر روی یکدیگر تأثیر می‌گذارند. امروزه همه نواحی و حتی دور افتاده‌ترین آنها به‌ویژه از نظر اقتصادی، تحت تأثیر یکدیگرند.

۱۰۴-

(بهرورز بیهی، نواحی آب و هوایی، صفحه ۲۶)

در نقطه A که حدوداً عرض ۶۰ درجه شمالی می‌باشد فشار کم و در نقطه B که حدوداً عرض ۳۰ درجه جنوبی می‌باشد فشار زیاد را تشکیل می‌دهد. هوای سرد شده در نواحی فوقانی استوا به سمت عرض‌های بالاتر حرکت می‌کند و تحت تأثیر نیروی کوریولیس دچار انحراف می‌شود. در منطقه جنب حاره (اطراف مدار رأس‌السرطان و رأس‌الجدی) سرد و سنگین می‌شود و فرو می‌نشیند و مراکز فشار زیاد جنب استوایی را به‌وجود می‌آورد.

۱۰۵-

(ممدابراهیم علی‌نژاد، معنا و مفهوم ناحیه، صفحه ۵ تا ۷)

الف) معیارهای طبیعی ناحیه‌بندی: ناهمواری‌ها، آب و هوا، پوشش گیاهی، خاک و نظایر آن.
 ب) معیارهای انسانی ناحیه‌بندی: جمعیت، اقوام (قومیت‌ها)، دین، زبان، فرهنگ، نوع فعالیت‌های اقتصادی و نظایر آن.
 ج) خاک چرنوزیوم: خاک حاصلخیز غنی از مواد آلی و ریشه علفزارها است.

جامعه‌شناسی (۱۲)

۱۰۶-

(مهری کاروان، معنا و مفهوم ناحیه، صفحه ۲ و ۳)

مزرعه‌ای در سوئیس، ناحیه‌ای مرطوب با پوشش گیاهی غنی و فعالیت دامداری را نشان می‌دهد. در این ناحیه به سبب بارندگی زیاد و رطوبت کافی، چمنزارهای وسیعی به‌وجود آمده و شرایط مناسبی برای دامداری و پرورش گاو فراهم شده است. نوع خانه‌ها و شکل سقف ساختمان‌ها با ریزش‌های جوی و نوع فعالیت اقتصادی ساکنان ناحیه، یعنی نگهداری دام و علوفه، تناسب دارد.

۱۰۷-

(آزاده میرزائی، نواحی آب و هوایی، صفحه ۲۴)

الف) در قسمت ۲ فشار هوا کم و در قسمت‌های ۱ و ۳ فشار هوا زیاد است.

ب) بر روی منطقه گرم یک مرکز کم‌فشار ایجاد می‌شود.

پ) در مرکز پرفشار، فشار هوا به سمت مرکز ناحیه افزایش می‌یابد.

۱۰۸-

(بهرروز بیبی، نواحی آب و هوایی، صفحه ۲۵)

به حجم وسیعی از هوا که از نظر دما و رطوبت، در سطح افقی تا صدها کیلومتر ویژگی‌های یکسانی داشته باشد، توده هوا گفته می‌شود و یکی از مهم‌ترین جنبه‌های هوا، جبهه قطبی است که بین هوای سرد قطب و هوای گرم استوایی در منطقه معتدله تشکیل می‌شود. دما با عرض جغرافیایی و ارتفاع رابطه معکوس دارد و بدین معنا که هرچه به عرض جغرافیایی و ارتفاع بالاتر برویم دمای هوا کاهش می‌یابد.

۱۰۹-

(مهری کاروان، معنا و مفهوم ناحیه، صفحه ۴)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: ویژگی اصلی هر ناحیه، وحدت و همگونی نسبی عناصر طبیعی و انسانی در آن است.

گزینه ۳: ناحیه، بخشی از سطح زمین است که ویژگی‌های جغرافیایی همگون و خاصی دارد.

گزینه ۴: وقتی یک محیط جغرافیایی را براساس معیارهایی به واحدهای کوچک‌تر تقسیم می‌کنیم، به طوری که هر واحد با واحد مجاور تفاوت داشته باشد، در واقع «ناحیه‌بندی» کرده‌ایم.

۱۱۰-

(میبه مپی، انسان و ناحیه، صفحه ۱۵ تا ۱۸)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) تصمیم‌های حکومتی ممکن است موجب حفظ، تغییر یا تخریب نواحی طبیعی و انسانی شود.

ب) در ساوان متراکم، ۲ ماه بدون باران و در ساوان پراکنده، تابستان بارانی و زمستان خشک است.

۱۱۱-

(معضومه حسینی صفا، جهان فرهنگی، صفحه ۳، ۴ و ۶)

تشریح گزینه‌های نادرست:

الف) این پرسش‌های بنیادی، به مثابه روح یا شالوده آن فرهنگ عمل می‌کنند.

ج) از نظر متفکران مسلمان، جهان طبیعت بخشی از جهان تکوینی است و جهان تکوینی را هم به دو جهان طبیعت و فوق طبیعت تقسیم می‌کنند.

۱۱۲-

(آزاده میرزائی، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۱ و ۱۳)

تشریح گزینه‌های نادرست:

الف) در طول زمان، در سرزمینی واحد، فرهنگ‌های متفاوتی پدید می‌آیند.

ب) فرهنگ ژاپن دارای تداوم تاریخی بالا است و فرهنگ اینکاها تداوم تاریخی بالایی ندارد.

۱۱۳-

(سوقیا خرفی، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۱، صفحه ۲۴ و ۲۵)

استعمار نو، پس از شکل‌گیری جنبش‌های استقلال‌طلبانه کشورهای مستعمره، طی قرن بیستم به وجود آمد. در استعمار نو، کشورهای استعمارگر با استفاده از شرایط مساعدی که در دوره استعمار ایجاد کردند، از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره، برای رسیدن به اهداف استعماری خود استفاده می‌کردند. در این استعمار، دولت‌های استعمارگر برای به قدرت رساندن نیروهای وابسته به خود، از کودتای نظامی استفاده می‌کنند.

در استعمار نو، کشورهای استعمارگر با اتکا به قدرت اقتصادی خود، با استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و از طریق دولت‌های دست‌نشانده، کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرند.

۱۱۴-

(بهرروز بیبی، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۵ و ۱۶)

در فرهنگ جبرگرا، نقش انسان‌ها در تعیین سرنوشتشان انکار می‌شود، قدرت مقاومت از آدمیان گرفته می‌شود و به موجوداتی منفعل تبدیل می‌شوند. در این فرهنگ زمینه نفوذ سلطه‌گران فراهم می‌شود.

در این فرهنگ (جبرگرا)، انسان نمی‌تواند آینده‌اش را براساس اراده و عمل خود، بسازد و محکوم به سرنوشتی محتوم است. فرهنگ جهانی باید روحیه تعهد و مسئولیت را در انسان‌ها ایجاد کند تا زمینه گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان شمول را فراهم آورد.

۱۱۵-

(معضومه حسینی صفا، جهان فرهنگی، صفحه ۷ و ۸)

نمودار شماره (۱): جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی می‌دانند. در این دیدگاه جهان ذهنی و فردی افراد تابع فرهنگ آن‌هاست و جهان تکوینی ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند. جهان ذهنی و تکوینی اهمیتی ندارند و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند.

نمودار شماره (۲): جهان تکوینی به جهان طبیعت محدود می‌شود و جهان طبیعتی مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی است. ذهن افراد و فرهنگ نیز هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است. طرفداران این دیدگاه بین علوم طبیعی و علوم انسانی تفاوتی قائل نیستند.

فلسفه

۱۱۶-

(سوفیا فرفی، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۵ و ۱۶)

تشریح گزینه‌های نادرست:

د) فرهنگ جهانی باید روحیه‌ی تعهد و مسئولیت را در انسان‌ها ایجاد کند تا زمینه‌ی گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان شمول را فراهم آورد.
و) پاسخ به پرسش‌هایی در باب مفهوم آزادی، براساس ارزش‌های جهان شمول دیگر مانند حقیقت، معنویت و عدالت پاسخ داده می‌شود.

۱۱۷-

(سوفیا فرفی، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۶)

انسان علاوه بر پرسش‌های بنیادین، در شرایط تاریخی مختلف، با پرسش‌ها و نیازهای متفاوتی مواجه می‌شود.

۱۱۸-

(آزاده میرزائی، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۲ و ۱۳)

فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای آن متعلق به قوم، منطقه یا گروه خاصی است و نگاه سلطه‌جویانه دارد؛ با عبور از مرزهای جغرافیایی خود، جهان را به دو منطقه مرکزی و پیرامونی تقسیم می‌کند. منطقه مرکزی، منطقه پیرامونی را به خدمت می‌گیرد.

فرهنگی که تسلط یک قوم، جامعه یا گروهی خاص را بر دیگران به دنبال می‌آورد و دیگر اقوام، جوامع و گروه‌ها را به ضعف و ناتوانی می‌کشاند، فرهنگ سلطه یا استکبار نام دارد.

۱۱۹-

(هژبر ریمی، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۱، صفحه ۲۳)

در امپریالیسم فرهنگی، مقاومت فرهنگی منطقه‌ای که تحت تصرف اقتصادی یا نظامی جامعه‌ای دیگر قرار گرفته است از بین می‌رود.

۱۲۰-

(هژبر ریمی، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۱، صفحه ۱۹ تا ۲۱)

الف) از آن‌جا که در یک جامعه مردم برای بقای خود، غلبه بر اقوام دیگر و جلوگیری از غلبه اقوام دیگر بر خود، به هم نیازمندند، مردم جامعه تغلب ناچارند از چیرگی بر یکدیگر خودداری کنند.

ب) امپراتوری و شاهنشاهی از طریق کشورگشایی و با قدرت نظامی و حضور مستقیم سربازان پیروز شکل می‌گیرد.

ج) قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می‌خورد، اگر هویت فرهنگی‌اش را حفظ کند، با ضعیف شدن تدریجی قدرت نظامی گروه مهاجم، می‌تواند استقلال سیاسی خود را به دست آورد.

۱۲۱-

(کوثر دستورائی، چستی فلسفه، صفحه ۷)

فیلسوفیا مرکب از دو کلمه «فیلو» به معنی دوستداری و «سوفیا» به معنای دانایی است. پس کلمه فیلسوفیا به معنی «دوستداری دانایی» است. کلمه سوفیست به معنی دانشمند بود و بعدها مفهوم اصلی خود را از دست داد و مفهوم مغالطه‌کار به خود گرفت. کلمه فیلسوفوس (فیلسوف) نیز در ابتدا به معنای دوستدار دانش بود و رفته رفته به مفهوم دانشمند ارتقا پیدا کرد.

۱۲۲-

(کوثر دستورائی، چستی فلسفه، صفحه‌های ۵، ۸ و ۱۰)

تشریح عبارتهای نادرست:

ب) برای کسب دانش در علمی مانند فیزیک، شیمی، اقتصاد و ... از روش‌های تجربی استفاده می‌کنیم. اما در مسائل فلسفی هم چون مسائل ریاضی فقط با عملیات فکری و استدلالی به نتیجه می‌رسیم.

ج) ارسطو، هم چون سقراط از کلمه فلسفه به معنی مطلق دانش استفاده می‌کرد.

د) اگر انسانی از مرحله اول تفکر عبور کرد و با جدیت و پیوستگی به سؤال‌های دسته دوم - سوالات فلسفی - پرداخت، وارد تفکر فلسفی شده است.

۱۲۳-

(معصومه حسینی صفا، ریشه و شاخه‌های فلسفه، صفحه ۱۵ و ۱۶)

در لیبرالیسم، فیلسوفان به اصالت فرد اعتقاد دارند، همواره منافع و مصلحت افراد را بر منافع جامعه مقدم دانسته و در برنامه‌ریزی‌های اقتصادی و فرهنگی و نظایر آن، بیشتر به منافع و رشد فرد توجه دارند. در سوسیالیسم، فیلسوفان برای جامعه اصالت قائلند، برنامه‌های فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی آنان، سمت و سوی اجتماعی دارد و منافع جمع را در اولویت قرار می‌دهند.

۱۲۴-

(فاطمه شومیری، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۱ و ۲۲)

تشریح عبارتهای نادرست:

الف) همه ما انسان‌ها باورهایی داریم که گاه با باورهای دیگران یکسان و گاهی متفاوت است.

ج) فلسفه هر کس معنا دهنده به زندگی اوست اما در ارتباط با هدف به سه دسته تقسیم می‌شوند: ۱) کسانی که اهدافشان را با دنباله‌روی از دیگران انتخاب می‌کنند.

۲) کسانی که هدف قابل قبولی انتخاب می‌کنند. ۳) کسانی که در انتخاب هدف به خطا می‌روند.

۱۲۵-

(فاطمه شومیری، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۲ تا ۲۴)

مورد «الف» مرتبط با استقلال در اندیشه است و مورد «ج» مرتبط با دوری از مغالطه‌هاست. اما موارد «ب» و «د» مرتبط با رهایی از عادات غیرمنطقی است.

۱۲۶-

(فاطمه شومیری، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۳)

فیلسوف واقعی با روش درست به سؤال‌های بنیادی پاسخ می‌دهد. او تابع برهان و استدلال است؛ نه تابع افراد و اشخاص.

۱۲۷-

(هرزبر رهیمی، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۴)

فلسفه، انسان را به سوی آزادی حقیقی سوق می‌دهد و تمثیل غار در کتاب جمهوری افلاطون ذکر شده است.

۱۲۸-

(هرزبر رهیمی، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۵)

اگر شخص تنومندی، زندانی در غار را از سربالایی بالا بکشد و از غار بیرون آورد و او را به‌طور کامل در معرض نور قرار دهد، چنان رنج عظیمی بر او تحمیل می‌شود که توانایی تحمل آن را از دست خواهد داد و نخواهد توانست هیچ‌یک از اشیای حقیقی را ببیند و بشناسد.

۱۲۹-

(معصومه حسینی صفا، ریشه و شاخه‌های فلسفه، صفحه ۱۳ تا ۱۵)

الف) شاخه‌های دانش فلسفه، آن دسته از دانش‌های فلسفی هستند که قوانین بنیادی وجودشناسی و معرفت‌شناسی را به محدوده‌های خاص منتقل می‌سازند و قوانین بنیادی آن محدوده از وجود را بیان می‌کنند.
ب) آنچه در فلسفه‌های مضاف پذیرفته می‌شود، اساس و شالوده نظریات در علوم قرار می‌گیرد.
ج) منظور از معرفت‌شناسی، مطالعه توانایی انسان در شناخت هستی می‌باشد.

۱۳۰-

(معصومه حسینی صفا، ریشه و شاخه‌های فلسفه، صفحه ۱۶)

آنان معتقدند که افراد جامعه توانایی تأثیرگذاری بر جامعه و حتی تغییر جامعه را دارند.

روان‌شناسی

۱۳۱-

(معمربراهیم علی‌نژاد، روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۲)

بسیاری از توانمندی‌های جسمانی و شناختی به موزات افزایش سن در کودکان از طرق مختلف به یادگیری نیازمندند.

۱۳۲-

(کوثر دستورانی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۷ تا ۲۰)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) دانشمندان با طرح مسئله موقعیت نامعین را خلق می‌کنند.
ج) روش علمی فرایند جست‌وجوی نظام‌دار برای مشخص کردن یک موقعیت نامعین است.
د) هوش قدرت سازگاری با محیط و به عبارت دقیق‌تر منظور از هوش عددی است که با اجرای آزمون سازگاری به‌دست می‌آید.

۱۳۳-

(کوثر دستورانی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۷ تا ۲۰)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) مهم‌ترین تفاوت دانشمند با فرد عادی در این است که دانشمند در مواجهه با مسئله منظم و قاعده‌مند عمل می‌کند.
پ) تعریف عملیاتی باعث سهولت در اندازه‌گیری می‌شود.

۱۳۴-

(آزاره میرزائی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۲ و ۱۳)

الف) فرضیه پاسخ اولیه پژوهشگران به مسئله‌های علمی است.
ب) مجموعه‌ای از قوانین علمی نظریه‌ها را تشکیل می‌دهند.
پ) فرضیه‌ها در صورت تأیید تجربی به قانون یا اصل تبدیل می‌شوند.
ت) نظریه‌ها با ترکیب اصول یا قوانین مختلف به‌دست می‌آیند.
ث) پژوهش‌های دانشمندان با طرح مسئله آغاز می‌شود.

۱۳۵-

(آزاره میرزائی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۲ تا ۱۴)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) موفقیت در رسیدن به «پیش‌بینی و کنترل» به چگونگی توصیف و تبیین پدیده مورد مطالعه بستگی دارد.
ب) سطح ظاهری یک نظریه، ساختار شکلی و نحوه نگارش آن است.
ت) واژه «تبیین» به بیان چرایی آن پدیده و واژه «توصیف» به چسبستی مربوط می‌شود.

۱۳۶-

(وفیر دهقان، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۱)

انسان‌ها سعی دارند که از اطلاعات موجود در حافظه، استنباط‌های زیادی داشته باشند؛ به عبارت دیگر سعی می‌کنند با بازنمایی آن‌چه در حافظه است به مراتب بالاتر شناخت دست یابند. فرایند بازنمایی اطلاعات موجود در حافظه را «تفکر» می‌نامند.

۱۳۷-

(معصومه حسینی صفا، روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۱)

سه مورد غلط در عبارت صورت سؤال وجود دارد:

۱) ریش یا پختگی به آمادگی زیستی وابسته است.
۲) عوامل محیطی تا حدودی می‌تواند بر ریش یا پختگی تأثیر بگذارد.
۳) وراثت نقش تعیین‌کننده‌ای در ریش یا آمادگی زیستی افراد برای تغییرات دارد.

۱۳۸-

(ماترته‌سارات شاهمرادی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۳۷)

«توانایی شناسایی و پیش‌بینی تغییراتی که در طول زندگی رخ می‌دهد» برعهده روان‌شناسی رشد است و «به شناسایی و پیش‌بینی تغییرات در طول زندگی»، «فراخوانی زندگی» گفته می‌شود و روان‌شناسی رشد تلاش می‌کند تغییراتی را که در طول زندگی، از زمان تشکیل نطفه تا زمان مرگ، در آدمی رخ می‌دهد مطالعه کند.

۱۳۹-

(ماترته‌سارات شاهمرادی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۳۷ و ۳۸)

فراگیری مطالب بیشتر: رشد شناختی
کم‌حوصله بودن نسبت به قبل: رشد هیجانی
معاشرتی بودن یک کودک نسبت به همسالانش: رشد اجتماعی
ایستادن پشت چراغ قرمز به منظور رعایت حق عابر پیاده: رشد اخلاقی
بیت گزینده‌های «۱» و «۴» بر تأثیر عامل محیطی در تغییرات انسان اشاره دارد.

۱۴۰-

(معصومه حسینی صفا، روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۰)

الف) عوامل وراثتی، ایجادکننده صفاتی هستند که از قبل درون فرد نهفته است.
ب) دوقلوهای ناهمسان می‌توانند همجنس یا غیر همجنس باشند و از دو تخمک جدا به‌وجود آمده‌اند.
ج) دوقلوهای همسان، دارای ویژگی‌های وراثتی یکسان هستند؛ زیرا هر دو از یک تخمک به‌وجود آمده‌اند و الزاماً هم‌جنس هستند.